

NÉPLAP

AZ MDP HAJDÚ-BIHARMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XII. ÉVFOLYAM, 105. SZÁM

ÁRA 50 FILLER

PÉNTEK, 1955. MÁJUS 6.

Mai számból:

Ma ötven éves a Debreceni Városi Múzeum (2. oldal) — Híradás a Tisza túlsó partjáról — Riport a Szemes-brigádról (3. oldal) — A „megye legjobb járása” 50 ezer forint jutalmat kap (3. oldal) — Május 15-ig lehet jelentkezni az Országos Mezőgazdasági Kiállításra (3. oldal) — Sport (4. oldal)

A BŐ TERMÉSÉRT

(B. M.) A határszemlék kedvező képet adnak a növények fejlődéséről. Dúsan bokrosodnak az őszi búzák, és szárbá szökkennek sok helyen már a rozs. Az időjárás kedvezőre fordult: meleg napok, langyos esők serkentik gyors növekedésre a növényeket. A föld igen felmelegedett, és ez komoly figyelemelterelés mindazok számára, akik késlekedtek eddig a vetéssel. Kukoricának, rizsnek, burgonyának földben már a helye. Ezen a héten be kell fejezni a vetést a megye egész területén! A nedves, meleg földben gyorsan csirázik a mag. Használjuk ezt ki, hogy minél előbb az érlelő nap melege érje kultúránkat. Erősödjenek jól, mire beköszönt a száraz perzselő nyár.

A jó termésért becsülettel kell munkálkodni a mezőgazdaság minden dolgozójának. Nem könnyűségeket követel a természet, hanem kemény munkát. Nem könnyűségeket követel a természet, hanem kemény munkát. Nem könnyűségeket követel a természet, hanem kemény munkát.

A termelőszoövetkezetek példát mutatnak. Földjeik hirdetik a bő aratás ígértét. Ez a jó munka, az idejében végzett munka eredménye. Az álmódi Táncsics földjein május elsején tapasztalat-területet tartottak. Sok-sok egyéni dolgozó paraszt gyűlt össze, hogy saját szemével győződjenek meg, hogyan végzi feladatát, hogyan küzd a több termésért, a fagság nagyobb jövedelméért az álmódi Táncsics. Az egybegyűlteket egyöntetűen megállapították, azok alapján, amit saját szemükkel láttak, hogy a Táncsics Termelőszoövetkezet gabonái sokkal fejlettebbek, erősebbek, mint a szomszédos egyéni parcellák vetései. A rozs a szövetkezet földjén már szárbá szökken, a füle sem látszik ki a vetésből. Ez a példamutatás szövetkezeteink részéről nemcsak a kalászosoknál mutatkozott meg az év tavaszán, hanem a tengeri vetésénél is. A termelőszoövetkezeti földeken kevés kivételtől eltekintve már földben van a kukorica, még pedig eddig soha nem tapasztalt mértékben, négyzetesen.

A polgári járás termelőszoövetkezeteiben két hete még úgy alakult a helyzet, hogy a négyzetes vetőgépek hiányában csak 41 százaléka kerül a kukoricának négyzetes vetéssel a földbe. Ezen a téren egy nagy lépéssel már tovább mentek előre a nagyobb termés felé. A szövetkezeteknél a soros vetéseket csokrosítással teszik négyzetes művelésre alkalmissá. A polgári járás most már 70 százalékra tudja növelni földjén a géppel művelhető területet. Meggyorsult a növényápolás munkája is, mert gépi erővel keresztben-hosszában többször tudják majd kapálni.

Addig, míg a jó példákat látjuk sorakozni szövetkezeti földjeinken, bizony a megye számtalan helyén előfordul, hogy csak most szántanak egyesek a vetés alá. Láttunk ilyeneket a létal járásban, a debreceni járásban, de az egyébként jó munkát végző Püspökladányi járás területén is. Káros a tavaszi szántás. Pazarolja a föld drága kincsét: a növénynevelő nedvességet. De kés-

nek is ezek a maradiak a vetéssel. Minden jó termelő tudja, hogy a növények terméshozama emelkedik, ha minél több napfényt ér meg. Csökken a hozamuk, ha a kései vetés miatt rövidül a tenyészidő.

Az a feladat, hogy mindenütt, ahol megkésték a vetéssel, a késedelemről eredő hátrányt ellensúlyozzák a jobb agrotechnikával. A kalászosoknál végezzék el a gyomirtást. Ismeretes, hogy milyen nagy kár származott abból, hogy megyénkben tavaly nagy területeken sárga volt a határ. A vadrepe kivette a pénzt a termelők kezéből és bizony kevesebb gabona került a közfogyasztás asztalára. Az idén már sikeresebben harcoljunk a gyomok ellen, keményebben küzdünk a több kenyérért. Ebben is példát mutatnak a termelőszoövetkezeteink. A biharnagybajomi December 21 Termelőszoövetkezet 700 katasztrális holdon végezteti el a vegyszeres gyomirtást. Ezzel eléri, hogy holdanként legalább négy mázsával több lesz a termés. Csak ennél az egy szövetkezetnél a vegyszeres gyomirtás alkalmazásával 2800 mázsával több búza kerül betakarításra. A megyében 8000 holdon végzik a vegyszeres gyomirtást az őszi kalászosokon. Ez is sürgős munka, mert a búza úgy nő, mintha húznák.

Megindult a megyében a növényápolás munkája is. A cukorrépat, borsót már kapálják, sárbolják. Nagy termés ígérkezik. Sok termelőszoövetkezetünk versenyez, hogy cukorrépából elérje a holdankénti 200 mázst. De hogy ezt elérjük, ahhoz nem elégséges az idejében végzett sárbolás, szükséges, hogy éberek legyenek, vigyázzák a táblákat és ha a barkó felüti fejét, azonnal védekezzenek. Néhány nap alatt nagy kárt tehet ez a veszedelmes kártevő.

A vetés gyors befejezése mellett döntő, hogy a növényápolási munkát is jól szervezzék meg. A talaj nedves, a napok melegek és vészes gyorsasággal nő kultúránk növényeink ellensége: a gyom. Ha ilyenkor nem fogjuk meg keményen a kapa nyelét, ha nem irtjuk kezdetben a gyomot, igen nehéz lesz vele megbirkózni, ha már elrepte földjeinket. A bő termést csak a gyomok elleni sikeres harcra tudjuk elérni.

Mi most a feladat? A rizs, kukorica és a burgonya vetésének gyors befejezése, és a megkezdődött növényápolási munkák kifogástalan minőségben való elvégzése.

A Központi Vezetőség márciusi határozata kimondja: „A dolgozó nép életszínvonalának következetes emelése megköveteli, hogy szakadatlanul növekedjen mind az ipari, mind a mezőgazdasági termelés, emelkedjen a munka termelékenység, csökkenjen a termékek önköltsége...”

A HUSZ BUDAPESTI ÜZEM FELHÍVÁSÁRA hatmillió forinttal túlteljesítik 1955. évi tervüket a Járműjavító dolgozói

Nap mint nap újabb üzemek munkásai és vezetői határozzák el, hogy követik a Ruhagyár példáját és csatlakoznak a husz budapesti üzem felhívásához: harcba indulnak 1955. évi terveik túlteljesítéséért. Csütörtökön a Járműjavító és a Cementáruipari Vállalat dolgozói értesítették szerkesztőségünket nagy jelentőségű elhatározásukról.

A Járműjavító dolgozói írják: „Tudatában vagyunk annak, hogy a szocializmus építése, a lakosság jólétének növekedése, biztonságunk, függetlenségünk, békénk megőrzése csakis a termelés emelésével, a munka termelékenységének fokozásával, az önköltség csökkentésével, a munka minőségének állandó javításával, a tervek teljesítésével, illetve túlteljesítésével valósítható meg. Hazánk felszabadulásának tizedik évfordulójára kibontakozott munkaverseny és annak nyomán elért eredmények már megmutatták üzemünkben is, hogy a dolgozók helyeslik és követik pártunk Központi Vezetőségének márciusi határozatát. E kezdeti eredményeket tovább fejlesztve még nagyobb lelkesedéssel és lendülettel indulunk harcba éves tervünk minden mutatójának túlteljesítéséért. Ennek érdekében elhatároztuk, hogy csatlakozunk a husz budapesti üzem felhívásához, és a következőket vállaljuk:

az 1955. évi teljes termelési tervünket 103,12 százalékkal teljesítjük. A felajánlások végrehajtásának eredményeként már december 9-én befejezzük évi tervünket;

terven felül elvégezzük 24 gőzmozdony futójavítását, 130 személykocsi futójavítását, 60 poggyszámkocsi futójavítását, 120 teherkocsi fő-

vizsgás javítását és 300 teherkocsi futójavítását; termelékenységünk tervünket 5 százalékkal túlteljesítjük. Ezzel 6 millió forint értékű munkát végzünk el terven felül és 1,2 millió forinttal csökkentjük a termelési költségeket — ezen belül 800 ezer forinttal az anyagfelhasználásból; a termelési feladatok megoldásával egyidejűleg üzemünk gazdasági vezetői, valamint a párt, a szakszervezet és a DISZ szervezet vezetői nagyobb figyelmet fordítanak a kollektív szerződésben előírt kötelezettségek betartására, a dolgozók gazdasági és kulturális helyzetének további javítására.”

A Cementáruipari Vállalatnál a kommunisták kezdeményezték a csatlakozást. Taggyűlésen beszéltek meg a husz budapesti üzem felhívását és azt, hogy milyen feladatokat akarnak végrehajtani az év végéig, mennyivel akarják túlszárnyalni évi kötelezettségüket.

Elhatározták, hogy a vállalat 1955. évi tervét már december 15-re befejezi. Az év végéig így terven felül 470 ezer forint értékű különféle árut gyártanak. Azt is pontosan meghatározták, hogy az egyes gyártmányok, így például a mozaiklapgyártási tervet 4,2, a betoncsőgyártási tervet 4,4, a bányák gyártási tervet 10 százalékkal túlszárnyalják.

A munka jobb megszervezésével, a munkaidő és a termelési tartalékok jobb kihasználásával az egy főre jutó termelési értéket 3 százalékkal akarják növelni 1955. első negyedévében elérthez viszonyítva.

A vállalat kommunistáinak kezdeményezésére egyöntetű lelkesedéssel csatlakozott a vállalat minden dolgozója.

360 traktor dolgozik a megyében

Megyénk gépállomái továbbra is keményen harcolnak az elsőségért. Május első napjaiban már 360 traktor dolgozott, összesen 1800 normálhold talajmunkát végeztek egy nap alatt. A Püspökladányi Gépállomás 39 gépe dübörgött egész nap a határban, 243 normálhold talajmunkát végzett a 39 gép. A Hajdúnánási Gépállomás 30 gépe dolgozott, 160 normálhold talajmunkát végzett. A Hajdúszoboszlói Gépállomás is teljesítette vállalását.

Szép eredménnyel végezte feladatát D. Szabó Ferenc hajdúszoboszlói traktoros. Talajmunká-

val a tavaszi idényben 74 műszaknormát teljesített, szállítással együtt műszaknorma teljesítménye 102,2 százalék.

A gépállomásoknak a tavaszi idényben végzett jó munkája eredményezte, hogy a megye gépállomásai a tavaszi tervnek 88,3 százalékát teljesítették május 1-ig. Ezzel a Hajdú-Bihar megyei Gépállomási Igazgatóság országosan az első közé került. Rajta hát! Használják ki még jobban a munkaidő minden percét, nem messze az első hely. Szeressék vissza a traktorosok ismét Hajdú-Bihar megye becsületét.

Debrecenben kongresszusi hónapot tartanak az üzemi fiatalok

A DISZ II. kongresszusára Debrecenben az üzemek fiataljai széleskörű mozgalmat szerveznek. A debreceni üzemekben „kongresszusi hónapot” kezdenek, hogy kimagasló eredményekkel köszönthessék a magyar ifjúság nagy sereg-szemléjét.

A kongresszusi hónap kezdeményezői, a Dohánygyár és a Ruhagyár ifjúmunkásai, valamint a többi üzemek DISZ szervezetei felvilágosító munkát végezve arra törekednek, hogy a város minden üzemi ifjúsági brigádja csatlakozzék a kezdeményezéshez. Ehhez nyújtanak segítséget a DISZ bizottságok agátorai, akik a város üzemiben tömegpropaganda előadások keretében beszélnek a kongresszus jelentőségéről. A debreceni üzemekben a napokban megkezdődik a „kongresszusi hónap”.

Béke-kisgyűléseken emlékeznek meg a második világháború befejezéséről

Az elmúlt hónapokban csaknem 320 000 békealáírást gyűjtöttek Hajdú-Biharban. Minden aláírás azt hangoztatja, hogy az emberek békében akarnak élni, ellenségei a rombolásnak és a pusztításnak. Jól emlékeznek meg a tíz évvel ezelőtti háborús napokra. És most, amikor a megye békebizottságai minden községben és városban békegyűléseken emlékeznek meg a nácizmus felett aratott győzelem napjának, május 9-nek tízeves évfordulójáról, a megye dolgozói ismételtlen kifejezésre juttatják békeakarukat. Debrecenben a Kossuth Lajos Tudományegyetemen rendezték az első megemlékezést. A Debrecen határában lévő Bocskai-kertben május 9-én ünnepélyes keretek között alakítják meg a békebizottságot, ezzel is maradandóvá teszik a győzelem napjának emlékét.

Az Ohati Állami Gazdaság lova külföldön nagy sikert aratott

A Bábólnai Törzsállattenyésztő Állami Gazdaság exportistállójából a veronai nemzetközi kiállításra és vásárra kivitt magyar lovak nagy sikere észrevehetően megnövelte a külföldi szakkörök érdeklődését a magyar lothenyésztés iránt. Hozzájárult ehhez, hogy az olaszországi koratavaszi versenyeken

a Magyarországról származó lovak — éppúgy, mint az elmúlt esztendőben — az idén is nagy sikerrel szerepeltek. Így többek között a Mezőhegyesről származó Hópehely első és második díjat nyert, az Ohati Állami Gazdaságból származó Gyilovam pedig szintén értékes győzelemmel szerzett hírnevet a

magyar lothenyésztésnek. A magyar lovak sikereinek láttán újabb megrendelések érkeztek Olaszországból és már áprilisban ismét kiváló ugrólóvakat szállítottunk oda. Köztük volt Andalgó, a Bódónhát Állami Gazdaság és Lump, a Pantokai Állami Gazdaság nagyszőrű ugrólója.

Csütörtökön életbelépett a nyugat-németországi megszállási szabályzat hatálytalanításáról szóló párizsi egyezmény

Az MTI berlini tudósítója írja: Hoyer-Millar brit és Francois Poncet francia főbiztos csütörtökön délelőtt a bonni kancellári hivatalban Adenauer jelenlétében letétbe helyezte a nyugat-németországi megszállási szabályzat hatálytalanításáról, továbbá a külföldi csapatok nyugat-németországi állomásozásáról Párizsban kötött egyezmények ratifikációs okmányait.

Az Amerikai Egyesült Államok és Nyugat-Németország képviselői, mint ismeretes, már április végén elhelyezték a szerződés ratifikációs okmányait. Ezzel a két egyezmény életbe lépett. Adenauer kancellár és Francois Poncet francia főbiztos ugyanez alkalommal jegyzőkönyv alakjában életbeléptette az úgynevezett Saar-egyezményt is. A Saar-egyezmény életbeléptetését az tette lehetővé, hogy Adenauer karlsruhei alkotmánybírósága kedden este kihirdetett ítéletével elutasította a Saar-vidékre vonatkozó nyugatnémet-francia megállapodás ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt.

A Nyugatnémet Szövetségi Köztársaság az említett szerződések életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban látszat-szuverenitáshoz jutott.

Adenauer igyekezett ezt a politikáját győzelmének fellütni és propaganda céljából színpadias külsőségek között megünnepelni. Adenauer a bonni parlament csütörtöki ülésén a szerződések életbeléptetése alkalmából öntömjenező nyilatkozatot akart intézni a német néphez. A szociáldemokrata párt helytelenítette ezt a tervet és kijelentette, hogy képviselői tüntetően kivonulnak a parlament ülésteremből, amennyiben a kancellár felolvassa a nyilatkozatot és nem nyújt lehetőséget a szociáldemokrata képviselő-csoportnak ahhoz, hogy a maga álláspontját ismeresse a szövetségi gyűlésen. Ollenhauer, a szociáldemokrata párt elnöke hangoztatta: miután a csütörtökön életbeléptett szerződésekben a nyugati megszálló hatalmak számtalan előjogot tartottak fenn maguknak, ezek az egyezmények távol vannak attól, hogy igazi szuverenitást biztosítsanak a szövetségi köztársaságnak.

A szociáldemokrata képviselőcsoport ellenvetése után a Keresztény Demokrata Unió arra szorította, hogy Gerstenmaierrel, a parlament elnökével felolvastassa Adenauer háromsoros levelét, amely a szóbanforgó szerződések életbeléptetéséről értesítette a szövetségi gyűlést. Ezután félbeszakították a parlament ülést, és az összehívott állandó bizottság kompromisszumos megoldást próbált találni.

Adenauer nyilatkozatának szövege egyébként a bonni kormány ülésén is hosszas és heves vitát váltott ki. Az állandó bizottságban létrejött megállapodás alapján Adenauer eltekintett attól, hogy nyilatkozatát a parlament ülésén ismeresse és a Schaumburg-palota erkélyéről olvassa fel azt.

A parlament újra megnyitott ülésén a pártok megbízottai lezögezték a szerződések életbeléptetésével kapcsolatos álláspontjukat. Ollenhauer, a szociáldemokrata párt szóvivője rámutatott arra, hogy a bonni kormánynak ünnepségek rendezése helyett az lenne a legfőbb kötelessége, hogy éjt nappallá téve munkálkodjék a német egység helyreállításának előmozdításán.

A Neues Deutschland, Németország Szocialista Egységpártjának központi lapja „A szuverenitás paródiája” című cikkében hangsúlyozza, hogy a nyugati ál-

lamok a most életbeléptett szerződések alapján bármikor kezükbe ragadhatják a hatalmat Nyugat-Németországban és megakadályozhatják, hogy Nyugat-Németország normális kapcsolatokat létesítsen a NATO-hoz és a Nyugateurópai Unióhoz nem tartozó államokkal és hogy önállóan megfelelő lépéseket tegyen Németország újraegyesítése kérdésében.

A Neues Deutschland a továbbiakban vitába szállt egy szociáldemokrata vezetőnek azzal a kijelentésével, hogy Nyugat-Németországban a szerződések életbeléptetése után minden a régióban marad. „Ez nem felel meg a valóságnak” — írja a lap. — A

helyzet most rosszabb, mint volt. Nyugat-Németország szuverenitásának hiányát mindig a hitleri Németország kapitulációjával lehetett tekinteni. Most azonban nemzetközi szerződés fosztja meg bizonytalan időre Nyugat-Németország szuverenitását és ezt a szerződést egy „német” kormány is aláírta. 1955. május 5. fekete nap, de nem végállomás. A német nép nem ismeri el a párizsi szerződéseket s nem adja fel a nemzeti egységre és önrendelkezésre való jogát. A német nép folytatja nagy nemzeti küzdelmét mindaddig, amíg egész Németország egységes és szabad nem lesz.

A francia nemzetgyűlés külügyi bizottsága sajnálkozik

A francia nemzetgyűlés külügyi bizottsága 25 szavazattal, 5 független képviselő ellenében és két MRP-képviselő tartózkodása mellett sajnálkozását fejezte ki afelett, hogy a párizsi egyezmények ratifikációs okmányait letétbe helyezték, még mielőtt áthidalták volna a francia-német ellentéteket és azokat a nemzetgyűlés helyeslésével rendezték volna.

Adenauer fegyverkezési költsége túlszárnyalja Hitlerét

A nyugati hatalmak szakértői kijelentették, hogy Nyugat-Németország katonai kiadásait az újrafelfegyverzés első három esztendejében összesen 113,5 milliárd márkát igényelnek. Ez azt jelenti, hogy Ade-

nauer a lakosság terhére három év alatt hajlandó 25 milliárdal többet fordítani fegyverkezésre, mint amennyit Hitler hat év alatt a második világháború előkészítésére költött.

Dulles-Faure tanácskozás a dél-vietnami válság ügyében

Dulles amerikai külügyminiszter szombaton Párizsban megbeszélést folytat Edgar Faure francia miniszterelnökkel a dél-vietnami helyzetéről. Az AFP jelentése szerint „Dul-

les és Faure igyekeznek majd közelebb hozni egymáshoz az amerikai és francia álláspontot a dél-vietnami politikai válság kérdésében”.

Az Egyesült Államok közös hadművelési központot állít fel az áruló Csang Kaj-sekkel

Az Egyesült Államok újabb lépést tesz háborús előkészületeiben, amikor Tajvan szigetén létrehozta közös hadművelési központját az áruló Csang Kaj-sekkel.

H. G. Hopwood, az amerikai csendes óceáni flotta parancsnokságának vezérkari főnöke a napokban Tajvan szigetére érkezett a közös hadművelési központ létrehozására.

Ötven éve nyílt meg

A DEBRECENI VÁROSI MÚZEUM

gyorsabb kivételére hatalmas lendületet adott a 90-es években az az esemény, hogy Debrecen közepén két helyen, Nyíregyháza és Tiszafüreden is megnyitottak kisebb lokális jellegű múzeumokat s ezzel Debrecen, a Tiszántúli kulturális központját megélesztették. Az alapítás gyorsabb tempóját a város érdemes és jómódú palgára, Lőfkovits Arthur, műgyűjtő, orás és ékszerész-mester azzal diktálta most már, hogy a város tanácsának felajánlotta a birтокukban lévő mintegy 2500 darab különféle anyagból álló gyűjteményét a városi múzeum céljaira. Lőfkovits ajándékában voltak óskori leletek, érmék, ötvösmunkák, fegyverek, különféle időkbeli, továbbá kegyeleti tárgyak, természetrajzi gyűjtemények, amelyek már alapul szolgálhattak egy kisebb múzeum berendezésére.

DEREK AJANDEKOZÓNK ezenfelül azt is felajánlotta a városnak, hogy tíz éven át évi 500 koronát juttat a gyűjtemények gyarapítására.

Az időközben megalakult műpártoló egyesület a város kivánságára átvette a Lőfkovits-féle gyűjteményt és a Múzeumok és Könyvtárak Országos Felügyelőségének hatásköré alá helyezte. Egyben a város kötelező ígéretet tett, hogy a létesítendő múzeum palotáját később felépíti, a gyűjteményeket pedig megőrzi és gyarapítja. Ugyanakkor a város az 1900. évi párizsi világiállításban bemutatott

Ünnepség a Magyar Újságírók Országos Szövetségében a szovjet sajtó napja alkalmából

A Magyar Újságírók Országos Szövetsége május 5-én ünnepséget rendezett székházában a szovjet sajtó napja alkalmából. Mihályi Ernő népművelési miniszterhelyettes, a MUOSZ elnöke megnyitó szavai után Nánási László, a Magyar Nemzet szerkesztő bizottságának tagja mondott ünnepi beszédet.

Az ünnepségen megjelentek a magyar sajtó vezetői és munkatársai. Ott voltak a szovjet sajtó magyarországi képviselői.

Megtartották a nagy Duna-ági hid teherpróbáját

Az újpesti vasúti híd kikötői részén sikerrel tartották meg a terhelési próbát. Csütörtökön délelőtt a Népszíngest és Obuda közötti 700 méteres, hétnyílásos híd teherpróbájára került sor.

Most már csak az utolsó munkálatokat kell elvégezni a hídon a vasúti pályán és három hónappal a kitűzött határidő előtt, május 21-én átadják a forgalomnak az ország leghosszabb hidját. Től kezdve az esztergomi vonalon közlekedő személyvonatok a Nyugati pályaudvarig közlekednek, a dorogi bányáktól kerülő nélkül jut el a szén a fővárosba.

Az Újpest és Népszíngest közötti hídszakaszon május 21-től megindul a gyalogos forgalom is.

A magyar kormányküldöttség elutazott a csehszlovákiai felszabadulási ünnepségekre

Május 5-én, csütörtökön reggel magyar kormányküldöttség utazott Prágába, a Csehszlovák Köztársaság felszabadulásának tizedik évfordulója alkalmából rendezendő ünnepségekre.

A kormányküldöttség vezetője Hidas István, a Miniszter-

tanács elnökhelyettese, tagjai: Szabó János város- és község-gazdálkodási miniszter, Hegyi László vezérőrnagy és Horváth Imre, a Magyar Népköztársaság csehszlovákiai rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, aki Prágában csatlakozik a küldöttséghez.

Május 5—június 5: vasgyűjtő hónap

A Minisztertanács határozatot hozott: A vasgyűjtési hónapot 1955. május 5-től június 5-ig rendezik.

Nagymamák találkozója Debrecenben

Holnap, szombaton kezdődik Budapesten az anyák konferenciája, amelyen Hajdú-Bihar megyéből 23 küldött vesz részt. Ott lesz többek között Barkóczy Lajosné ruhagyári sztahanovista, négygyermekes családanya, Kungler Ottóné háziasszony, hatgyermekes családanya. A hajdúszoboszlói édesanyákat az anyák budapesti konferenciáján Pető Lajosné, a Lenin TSZ tagja, kilencgyermekes családanya képviseli, aki tavaly 200 munkaegységen felül teljesítette az ideiglenes munkaközeget. Két gyermeke és három unokája van Harangi Imréné dancsházi tsz tagnak, aki szintén a 23 küldött között van.

A küldöttek szombat reggel utaznak Budapestre a két napig tartó konferenciára. Az MNDSZ városi elnöksége az anyák napjával kapcsolatban nagymamák találkozóját

rendezi meg ma, pénteken délután 4 órakor a Városi Kulturális Házban (Vörösi Hadsereg útja 28.). Amíg a konferencia küldöttjei budapesti útjukra készülődnek, a nagymamák bensőséges ünnepségen szórakozhatnak. A Mester utcai, Kossuth utcai általános iskolák tanulói, valamint a Timár utcai óvoda kicsinyei virággal, dallal köszöntik, kulturműsorral szórakoztatják a nagymamákat.

Hatvan utca 23. számú házat, melyről kitént a kutatások során, hogy annak helyén állott egykor a város nagy költőjének, Csokonai Vitéz Mihálynak szülőháza. Ez eredetileg nádfedélű kisebb építmény volt, Dószegi Mihály esküdt tulajdona. Ennek leányát vette feleségül a költő édesapja. A város a házért 72 000 koronát fizetett a tulajdonos Kereskedelmi és Iparkamarának és a költőről „Csokonai kultúrházának” nevezte el.

Itt már hét hatalmas terem és melléképületek állottak rendelkezésre, sőt a „Csokonai Kör” is itt talált végleges otthonra.

A városi múzeum csak később költözött be a Csokonai házba. Erődecs, hogy Lőfkovits igazgató folytatta múzeumi tárgyak vételét s egy alkalommal tárgyat vett a náccsal, hogy Szilágyi Dezső volt miniszter hagyatékából 45 mübecsű albumot és más emlékeket, valamint 1600 darabból álló aranyérem és régipénzgyűjteményt, továbbá órési fegyvereket szerzett a hagyatéki árverésen. — Rotschnek Emil gyógyszerész pedig Debrecen több száz éves első patika berendezését is a múzeumnak ajándékozta. A Fűvészkeret utca 2. számú ház 3. terem ajtáját a közönség számára 1905. május 6-án nyitották meg. Azonlét minden szombaton 2—4, vasárnap délelőtt pedig 10—12 óra között adták alkalom a látogatásra.

ÜNNEPELYESEN a városi múzeumot Szalay Imre, a Nemzeti Múzeum igazgatója nyitotta meg május 22-én a Csokonai napra az ország tudományos, művészeti és irodalmi életének Debrecenben érkezett képviselői jelenlétében. BALASSA SANDOR.

Híradás

A TISZA TULSÓ PARTJÁRÓL

III.

Mikor lecsengették a munkát, senki sem a szállására igyekezett, hanem a kultúrterem felé húzódtak fontos termelési és tervtervezőkre. A mérnökök, műszaki vezetők, ácsok, kőművesek, betonozók, segédmunkások. Persze, ez nem olyan egyszerű termelési értekezlet volt, mert ahogy megpillantottam az asztalon — ahol az elnökség ült — kitérítések sorakoztak egymás mellett. Kérdésgömbölgő szemekkel néztem a hídön, ott, májusi napfényben, a munkások, akik a hídön ültek, a híd felé néztek.

Mérnökök, technikusok, brigádevetők, munkások mondták el véleményüket az elmúlt hetek, hónapok munkájáról, eredményeiről, a tapasztalatokról, s bizony elég élesen megmondták ezek az emberek egymásnak véleményüket. Egyszer egy magas csokoládébarna arcú férfi állt fel — kezében papír — szót kért. Ez az erős ember szelíd, de határozott hangon az ügy szeretetének hangulatában így szólt:

— Elsősorban is az újonnan felavatott dolgozókhöz szeretnék szólni. Tudják-e, elvtársak, hogy tulajdonképpen mi is épül itt

ezek a Szemesiek! — Mondta a gyűlés után Lipták János főépítészvezető. — Ha tíz ilyen brigád lenne, fejeipiténénk ezt az erőt egyharmadára. — Öröm hallgatni, ahogy beszélnek itt a Szemes-brigádról. Nemkülönböztetve nézni, ahogyan dolgoznak. Azt már tudjuk, hogy tízen vannak a brigádban, ebből 9 ember 5 éve együtt dolgozik. Ugy kezdtek, mint kubikusok, ma már olyan betonozók — már Sztálinvárosban azok lettek —, hogy mint a gép, úgy dolgoznak. Minden művelethez pontos modulatot alakítottak ki és mindenki csodálja azt az energiát, azt a fáradhatatlanságot, amely ezekben a drótkötél testű, izmos, szívós emberekben rejlik.

Nehéz lenne egy csomóban annyi embert találni, akik ennyire egy akaraton lennének, és ahol ennyire szereti egyik a másikat. Szinte szokatlan az a győngédség, egymás iránt való tisztelet és az az őszinte, baráti, még inkább családi érintkezés, ahogy élnek ezek az emberek már hatodik esztendeje. Talán úgy tudnám őket meghatározni, hogy ők az építés, az alkotás szerelmesei.

Példaképei annak az építők munkájának, aki ugyanolyan szereti azt, amit csinál, mint a szobrászt, a költőt, a verset, mint ifjú szerelmes kedvesét. Ezt onnan merem mondani, hogy a hosszadalmas esti tanácskozás után megismerkedtem velük — vendéglőknek hívták a brigád szállására. Olyan szobába léptem itt be, és olyan érzéseim támadtak első pillantásra, hogy akkor voltam így meglepődve, amikor gyermekkoromban először meglátam Debrecenben, először léptem be a Déry Múzeum csodálatos szép termébe. Körül a falon sztahanovista oklevelek és a kimagasló munkájukat elismerő oklevelek. Talán már egy sem férne erre a szép, hófehérre meszelt barátságos, kedves szobának a falára.

A SZEMES-BRIGÁD (A kép Sztálinvárosban készült.)

Tiszapalkonyán? Itt, ahol dolgoznak, oly hatalmas villamosenergiát termelnek, amely a külföldön lévő erómvék között is pártját ritkítja. S tudják-e, mit jelent egy ilyen épületet dolgozni? Lehet-e vajon igazi munkás, akinek ne ragadna magával ennek a feladatnak szépsége és nagyszerűsége... Olyan felelősséggel beszélt véges-végig, körülbelül 15 percig, mintha ezért az építkezésért egyedül ő lenne a felelős, mintha minden selejtes téglát tőle kérnék számon, és ha valami nem sikerül, ő sanylené meg, személy szerint.

Mikor megtudtam pontosan, hogy Szemes Jánosnak nevezik a felszólalót, és ő a híres sztálinvárosi betonozó kubikus brigád vezetője, egy kicsit nem értettem a dolgot... Hát hogyhogy sztálinvárosi és Tiszapalkonyán építkeznek? Közben aztán kibontakozott a történet. Ott a termelési értekezleten, amelynek végső aktsza az volt, hogy a tíztagú Szemes-brigád kilenc tagja magas kitüntetésekkel kapott eddigi kimagasló munkájukat elismerésképpen...

Elmúlt öt éve annak, még Pentelén kezdtek ásni-vésni a pusztaságot. Öt éve!... Ma már ez ötven évet jelent, s ezek az emberek nem öregedtek, hanem fiatalodtak szívben, lélekben, gondolkodásban és gazdagodtak, tapasztalatokban, hiszen a penteléri pusztaságon, ahol ők az első árkot és gödröt kiásták, mint kubikusok, ma már Sztálinváros áll. Olyan betonozók lettek ezek az emberek, hogy híruk ment az egész országban. Régi, öreg építők...

Hej, csak lenne tíz ilyen brigád Palkonyán, mint

sincs, akinek ennyi kitüntetésé lenne... És most ott állt a háta mögött ez a derék, szépszáj ember: Szemes János, s úgy nézett Jósikára, mintha a saját fiát látta benne. Hiszen ő nevelte kiváló emberré... És akkor boldogan, csendben megjegyezte: „Jósikának is annyi kitüntetésé van, mint nekem.“ Egyszer csak felkiált Puszta Imre, aki a Rákosi Művektől, a DISZ megbízásából ment Dunapentelére építeni — „erre igyunk még egyet!“ Ujra koccant a pohár, most jobbadacsonyi rizlinglel tele, s úgy néznek ezek az emberek egymás szemébe, mint a rég nem találkoztott testvérek.

Megfigyelhető: az embereknek mindenre telik. Nemcsak tokaji, vagy badacsonyi borra, hanem szép ruhára, rádióra, kerékpárra, motorkerékpárra, s kinek mit kíván a gusztyusa. Meg is tudják vásárolni. De semmilyen munka nem fog ám ki rajtuk. Ha éjjel vagon jön, akkor csak nekik kell szólni, ők azt is kirakják. Ha ünnepnap van, akkor sincs baj a kirakással. Az egyik vasárnap 48 vagon cement érkezett Palkonyára, s ebből negyvenet ők raktak ki. Átcsérelték a szép ünnepi ruhát hétköznapi... Persze, az építkezés sem maradt nekik adós. Ezzel a munkájukkal több mint 8 ezer forintot takarítottak meg egy fél nap alatt az építkezésnél.

Az építkezés művészei, szerelmesei ők. Tiszapalkonyán óriási lendkeréknek számít a Szemes-brigád. Naponta 50-60 köbméter betont dolgoznak fel. Milyen nehéz ezt megmozgatni, hát még szilárd kővé önteni. S ugyanúgy, mint a Sztálinvárosi Erőműnek, a palkonyainak is ők öntötték formába az elemeket, ők öntötték kőbe a beton alapokat és az erőmű csarnokának vasbeton vázát.

Tiszapalkonyán május elejét a munkában elért kiváló eredményekkel ünnepelték. Az építők és a falu népe közös népünnepélyt csapott. Erre az alkalomra sportpályát létesítettek, egésznapos kultúrújság volt, és hogy a hangulat is meglegyen, inni- és enniavalórol is bőven gondoskodtak. A Szemes-brigád megfogadta, hogy nem megy el innen sehova ünnepelni, hanem itt marad, ahol építenek, alkotnak, s együtt mulatnak a régi és új munkásokkal — és az öreg falu dolgozó parasztaival. Megvolt az öröme az oka és jogosan mulattak, ünnepeltek Tiszapalkonyán.

Tegnap, csütörtökön délután megemelték és talpára állították az első 33 méter 70 centiméter magas és 60 tonna súlyú vasbeton oszlopot. Az első 390 tonnás keretállás első darabja ez, amit a Szemes-brigád öntött. De még 18 keretállás van hátra, s ezért indulnak most harcba újabb munkások felé.

(Folytatjuk)
FÁBIÁN SANDOR

A „megye legjobb járása“

50 ezer forint jutalmat kap

Beszámoltunk már arról, hogy az MDP polgári járási pártvégrehajtóbizottság és a Polgári Járási Tanács végrehajtó bizottsága a mezőgazdasági termelés fejlesztése, szocialista átszervezésének gyorsítása és az állampolgári fegyelem további megszilárdítása érdekében versenyre hívta a megye többi járását.

A versenyindítók javasolják, hogy a verseny győztese az a járás legyen, amelyik a mezőgazdaság fejlesztése terén a kalászosoknál és kapásnövényeknél az elmúlt öt év átlagterméséhez viszonyítva a legmagasabb termésátlagot éri el, az állattenyésztés terén a szövetkezeteknél 100 holdra eső állatsűrűséget egy év alatt a legmagasabb arányban emeli.

A „megye legjobb járása“ címért indult versenyt a Hajdú-Bihar megyei Tanácsnál igen nagy örömmel fogadták. A megye vezetői megtárgyalták, hogyan jutalmazzák a versenyben első helyre került járást. Megállapodtak abban, hogy a győztes járást 50 ezer forintos jutalomban részesítik. Ezt az 50 ezer forintot a győztes járás közsegfejlesztési célokra használja majd fel.

A járáások közül elsőnek a nagylétei járás jelentette be a versenyhez való csatlakozását.

A polgári járás versenyindítása alkalmas — versenypontjait tekintve — arra, hogy ne csak a termelés vonalán, hanem az állampolgári kötelezettségek teljesítése terén is fokozza meggyőzően a verseny erejét, s ezáltal előrelendítse egész Hajdú-Bihart a begyűjtésben.

Megkezdődött a megyében a búza vegyszeres permetezése

Hajdú-Biharban megkezdődött a vegyszeres permetezés a gabonaföldeken. A berettyóújfalui Béke Termelőszövetkezet őszi gabonájából 90 holdat már megpermeteztek. Ott már tiszta lesz a gabona, nem nő a vadrepce a búza nyalkára.

A megyében 26 motoros permetezőgéppel kezdte meg a munkát. Mintegy nyolcezer holdon végzik el a megkötött szerződés alapján a gabonaföldek

vegyszeres permetezését, elsősorban a termelőszövetkezeti földeken. A berettyóújfalui „erősítést“ is kapott a megye, mert a munka nagyon sürgős. Öt permetező brigád érkezett a Dunántúlról 20 motoros permetezővel, hogy minél előbb sikerre vigye a vadrepce elleni küzdelmet, megtisztítsa földjeink jelentős részét a gabonát foltogató vadrepce-től.

A tsz-ekben már másodszer permetezték a gyümölcsfákat

Hajdú-Bihar megyében közel 14 000 hold gyümölcsös és több mint 10 000 hold szőlőterület van a termelőszövetkezetek, állami gazdaságok és egyéni legy gazdálkodók tulajdonában. A gyümölcsösben már a télen megkezdődött a munka: a tisztogatás, ápolás és talajművelés. Az első permetezést már régen elvégezték. A hosszúpályi Petőfi Termelőszövetkezet 92 holdas, s a monostorpályi

Dózsa 96 holdas gyümölcsösében a második permetezést is befejezték. A gyümölcsfák virágzását a hideg időjárás késleltette, így a későn virágzókat nem bántották az áprilisi fagyok. Téli és nyári almából jó termés, szőlőből szintén igen jó termés ígérkezik. A korán virágzó kajszin barack és a dió bonyolyabb fagykárokat szenvedett, a szőlőben azonban nincs kár.

Félmillió virág

DEBRECEN UTCÁIN

Idén a szokottnál később köszöntött be a tavasz. Elmaradása sok tekintetben keresztül húzta a Debreceni Kertészeti Vállalat számításait. Sok virág nem nyitott ki az előre várt időre. A tulipánok virágzása csaknem két héttel később kezdődött, mint más években; legtöbbjük még csak most bimbózik.

Az érváscsák azonban már hetek óta gyönyörködtek a járókelőket. 8000 kelt ki az elültetett 20 000 tőből — a többi a Vörös Hadsereg útján keltenek

emberek kitaposták. Tulipánból 17 000 került Debrecen utcáira és tereire. Az idén május végéig körülbelül 500 000 virágot ültetnek ki a kertészek dolgozói. Ez azt jelenti, hogy a tavalyhoz viszonyítva megduplázzák a virágok számát.

A Városi Kertészet aktívan bekapcsolódott a városi népfrent-bizottság kezdeményezésére indított „Mentsük meg a Nagyerdőt“ mozgalomba. Eddig már 17 000 tölgyecsemét, s 500 platanek.

tant ültettek el a Nagyerdőn. Hat-hat mac munkát végeznek a nomreg elkészült nagyerdei út körül, ahol virágos tizerrei képeznek majd valódi virágerdőt.

Mindezekben kívülgondol a Városi Kertészet azokra a virágkezelő dolgozókra is, akik udvarukat, házuk elejét, utcájukat szándékoznak virággal beültetni, s így tevékeny részt venni a „Virágos Debrecen“ mozgalomban. Ezek részére nagy mennyiségű palántát biztosítanak.

Május 15-ig lehet jelentkezni az Országos Mezőgazdasági Kiállításra

Budapestien ez évben szeptember 3-tól 20-ig ismét megrendezték az Országos Mezőgazdasági Kiállítást és Vásárt. A kiállításon bemutatásra kerülnek az ország legkiválóbb növénytermelési, állattenyésztési, gépesítési eredményei, a kiváló dolgozók legjobb munkaműserei, a mezőgazdasági tudományos kutatás legújabb vívmányai. A kiállításon való részvétel elismerése az elért eredményeknek — tehát kitüntetés. Jelentkezhetnek a kiállításra azok, akik a mezőgazdaság valamelyik ágazatában kimagasló eredményt értek el. A kiállítás legjobb eredményeit pénzrel, oklevéllel és jelvényvel jutalmazzák. A ter-

melőszövetkezetek a kiállításon a járási tanácsok mezőgazdasági osztályainál, az egyéni legy gazdálkodó dolgozó parasztok pedig a községi tanácsoknál jelentkezhetnek. Inásban kell beadni elért eredményeiket és munkaműsereiket.

A jelentkezés határideje 1955. május 15. A kiállítás idején 50 százalékos vasúti kedvezmény lesz Budapestre.

Az elmúlt évi igen hatalmas méretű és páratlanul gazdag tartalmú kiállításon Hajdú-Bihar megye termelői derekasan kivették részüket és számos díjat, oklevelet, hoztak haza. Reméljük Hajdú-Bihar ebben az évben is élén lesz.

A nagy kukoricatermésért*

A debreceni országos értekezlet tanulságai

Csütörtökön és pénteken az ország legjobb kukoricatermesztői Debrecenben kétnapos tanácskozást tartottak. A tanácskozás nyomatékosan felhívta a figyelmet a kukoricatermesztés jelentőségére, világosan meghatározta, melyek most a legfőbb tennivalók a termés növelése érdekében.

Falvaink határában minden ötödik holdon kukoricát termelnek. Egy pillanattal sem lehet tehát közömbös számunkra, hogy a szántóterület 20 százalékán mekkora termést érünk el.

Minden adottságunk megvan ahhoz, hogy a kukorica jelenlegi alacsony termésátlagait nagyon rövid idő alatt, akár egyik évről a másikra, 30—40 százalékkal is megnöveljük.

A kukorica igen kényes növény, s ha elhanyagolják, nem terem többet holdanként, mint négy-öt mázsát. De egyben a leghálásabb növényünk is. Jó művelés, gondos munka esetén holdanként 40—50 mázsát is terem. Sőt a Szovjetunióban M. J. Ozernoj 136 mázsa kukoricát termelt hektáronként.

Melyek azok a legfőbb módszerek, amelyek segítségével már az idén is nagyobb a termés? Hatunk be, mint eddig bármikor? Egyik:

a korszerű agrotechnikai módszerek alkalmazásával gyorsan befejezni a kukoricavetést.

A kukoricavetéssel a késői kitavasodás miatt éppen úgy, mint a legtöbb mezőgazdasági munkával, megkésztünk az idén. Ezért nagyon fontos, hogy most egyéni gazdaságainkban, termelőszövetkezeinkben, állami gazdaságainkban minden erőt a gyors kukoricavetésre fordítsunk.

A gyorsaság azonban nem mehet a minőség rovására.

Nagyon helyesen ítélte el Debrecenben a kukoricatermelők értekezletén Kardos Márton, a baktalaki területi bizottság elnöke azokat, akik a gyors munka érdekében eke után a barázdába vetik a kukoricát. Ez a módszer — sajnos több helyen alkalmazták — több okból is káros. A májusi szántás után a meleg tavaszi napokon kiszárad a föld, s így nyáron az aszályos hónapokban csak senyved a kukorica. A barázdába tett mag hol mélyebbre, hol magasabba kerül — nem lesz egyenletes a kelés, s a nagyon mélyre került mag ki sem kel. Tehát a tábla hiányos, foghjas lesz. Ilyen vetési mód esetén később kárba vész az igyekvés, nem lehet nagy kukoricatermést elérni. Legyen ezért szabály most, a kukoricavetés utolsó napjaiban is, hogy

minden táblán géppel vessük a magot a földbe, s elsősorban a termelőszövetkezetek és állami gazdaságok alkalmazásukkal általánosabban a négyzetes-fészes vetést.

A négyzetes vetés előnyeiről az elmúlt években úgyszólván minden termelőszövetkezeti tag személyesen is meggyőződött már. Tudja jól: a négyzetes vetés holdanként négy-hat mázsával nagyobb termést jelent. Gépállomásaink az idén több mint 250 négyzetes vetőgéppel segítik a termelőszövetkezeti tagok munkáját. De ahol nincs gép, vagy a gép nem győzi a munkát, ott kézzel is érdemes négyzetesen vetni, hiszen az a munkátöbblet, ami vétekor adódik: sokszorosan meg-

térül a növényápolás idején, amikor keresztben is, hosszában is géppel lehet dolgozni.

Az sem mindegy a vetés idején, hogy milyen mag kerül a földbe. Az idén már sok tízezer holdat vethetünk be **hibridkukoricával**. A hibridkukorica — mely két kukoricafajtának a kereszteződéséből származik — legalább 15 százalékkal többet terem, mint a legjobb nemesített fajták. Az ilyen kukorica jobban bírja a szárazságot, a különböző növényi betegségekkel szemben ellenállóbb, erősebben fejlődik. Ennek ellenére nem egy helyen idegenkednek a hibridkukoricától, elsősorban azért, mert nem ismerik. A tudomány bebizonyította: **a legjobb kukorica-vetőmag a hibridkukorica**. Vessék el tehát nyugodtan mindenütt a hibridkukorica vetőmagját.

A nagy kukoricatermés érdekében a másik fontos tennivaló a **vetések gondos elvégzése**, majd ezután a kikelt vetés fogasztása. A vétescsoport termelőszövetkezet elnöke, aki a Fejér megyeiek küldötte volt Debrecenben a kukoricatermelők értekezletén, a többi között arról beszélt, hogy náluk ma már minden növénytermesztőnek a vérében van:

a kukoricát kelés után néhány nappal fogsolinál kell.

Ez az első fogsolás felér egy kapálással. Kipisztítja a fiatal gyomnövényeket, meglazítja a talaj összetömődött felszínét. Így, mint mondani szokás, jobban levegőzőz a kukorica s erőteljes fejlődésnek indul.

A legjobb kukoricatermelők között május közepétől augusztus végéig az a közmondás járja: **„minden kapálás felér egy esővel.”** Közismert, hogy nálunk a nyári hónapok rendszerint esőtelenekek. Pedig

a kukoricának éppen a címerhánys idején, a legkorábbi hetekben kell a legtöbb nedvesség ahhoz, hogy nagy termést adjon.

A talajba öszszel, télen, kora tavasszon beszivárgott vizet csak akkor őrizheti meg a termelő a nyári hónapokra, ha rendszeresen és gyakran kapál. 1954-ben a nagyberki Győző Termelőszövetkezet holdanként 30, a pusztagegri Búzakalás Termelőszövetkezet 38,70 mázsa kukoricát takarított be nagy területről. Patka Sándor, mint a kukoricatermelők debreceni értekezletén elmondotta, 1800 négyzetöölön, tehát valamivel nagyobb területen, mint egy holdon, 45 mázsa kukoricát termelt. A pusztagegri Búzakalás Termelőszövetkezetben egy kisebb területen holdanként több mint 54 mázsa kukorica termelt. A nagy termést titkát a termelőszövetkezetek tagjai és Patka Sándor is ötszöri kapálásban látja. A kukorica gyakori kapálása, számtalan példa bizonyítja ezt, mindenütt meghozza a hasznát. Mégis, nem egy helyen, termelőszövetkezetekben és egyénileg dolgozó parasztok között még mindig az a felfogás él, elég a kukoricának a kétszeri kapálása is. Aki azt mondja, hogy nem kell gyakrabban kapálni, mint kétszer, nagyapánkra hivatkoznak, és 10—15 mázsa csövet takarítanak be egy-egy holdról. **Aki a négyzetes, ötszöri kapálás mellett vannak, azok 30—35 mázsás holdankénti termésükkel érvelhetnek.**

A gyakori kapálás ellenzői nem egyszer azt mondják: ha négy-öt-ször kapálunk, sok munkába kerül a kukorica, szó sincs róla. Éppen az a kukorica drága a dolgozó parasztnak vagy termelőszövetkezetnek, amelyiket csak

kétszer kapálnak meg, mert keveset terem.

Nem egy termelőszövetkezetben a gyakori kapálás ellen úgy érvelnek, hogy tavasz végén, nyár elején nincs elegendő munkás, kézik a kukorica kapálására, mert sok munkát ad a szénabetakarítás és a többi szántóföldi növényápolása. Ha gondosabban körülnéznünk ezekben a termelőszövetkezetekben, gyakran azt találjuk, azért kevés az erő, mert nem vonták be az asszonyokat és a családtagokat a munkába. Egyébként termelőszövetkezeink az idén sokat könnyíthetnek magukon, ha igénybe veszik a növényápolás idején a gépeket. **A gépállomásokon kétszer annyi — növényápolásra kitűnően használható — Univerzál-tractor van, mint tavaly. Megnövekedett a kultivátorok száma is.**

A gépállomások 410 000 holdon tudnak az idén géppel kapálni, s ez azt jelenti, hogy a termelőszövetkezetek kápnővényeinek a felét háromszor megművelhetik.

Szerződjenek tehát a termelőszövetkezetek a gépállomásokkal a növényápolási munkákra is. Nagyobb lesz a kukoricatermésük, gyorsan fejleszthetik állatállományukat, s idejében, jól el tudják végezni a többi mezőgazdasági munkát is.

A legjobb kukoricatermelők úgy értékelik kiemelkedően nagy termésátlagot, hogy szinte dédelgették a kukoricát. A címerhánys után gondosan elvégezték a pótbeporást, s a tavaszi és nyári hónapokban sem sajnálták a kukoricától a **műtrágyát**. Így a növény még több tápanyaghoz jutott, s hatalmas termést adott. Kitűnően felhasználható a kukoricatermés növelése érdekében a **trágyalé is**. A kukoricatermelők ne sajnálják a fáradságot, alkalmazazzák bátran a termelés növelésének ezeket a módszereit is — a kukorica busásan meghálálja gondoskodásukat.

A fejlett agrotechnikai módszerek alkalmazása, a gondos munka jelentősen megőrzi a kukoricatermést. S a nagyobb kukoricatermést az jelenti: **több sertést hizlalhatunk**. Tehát nagyobb lesz a termelőszövetkezetek és az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztnak jövedelme, jobb lesz az ország hús- és zsírelátása. Erre gondoljanak pártszervezeteink, a falu kommunistái, amikor a mezőgazdaság dolgozóit a nagy kukoricatermés érdekében mozgósítják. **A fejlett agrotechnikai módszerek alkalmazásáért folytatott szivós felvilágosító munka a népjólét emelésének ügyét szolgálja, s minden fáradságot megér.**

Almás István.

A gépállomások segítségével gazdagodnak termelőszövetkezeink

A termelőszövetkezeteknek nagy segítséget jelent a gépi munka. Az a termelőszövetkezet jár jól, amelyik idejében megkötö a szerződést a gépállomásokkal, igyekszik a munka nehezét a gépekkel végezletni. A maximális gépi segítséget igénybevevő nagyüzemi gazdálkodás bizonyítja be a legjobban, hogy milyen nagy fölányban van a kisüzemi termelőkkel szemben.

Hajdú-Bihar területén számos termelőszövetkezetnél tapasztalhatjuk, hogy teljesen igénybe veszik a gépállomást, szakítanak a régi, maradi nézetekkel. Nem garasoskodnak, mert belátják, hogy a garasok megtakarításával forintokat veszítenek. A gépi munka több termést, nagyobb jövedelemet hoz.

A nádudvari Vörös Csillag, a megye egyik legjobban működő és egyik legnagyobb termelőszövetkezte, a tagság elé tárta, hogy mit takaríthatnak meg azáltal, ha a gépállomással szerződnek talajművelésre, növényápolásra. Kiszámították azt is, hogy például tengerinél a jó gépi munka után bekövetkező több termés jelentős prémizáláshoz

segíti a kukoricatermesztésben dolgozó tagokat. Minden talajmunkát, növényápolási munkát számítva, a termelt értéktöbblet pénzértéke a jó gépi munka után holdanként 2855 forint. A prémium levonása után maradó 33,3 mázsa csüvestengeri termés mázsánkénti előállítás költsége 40 forint. Ez az eredmény a négyzetes művelés alapján áll elő.

A soros művelésnél a kukorica termelési költsége mázsánként 45 forint. A négyzetes művelésű kukorica termelési költsége mázsánként mint írjuk előbb, 40 forint. Tehát mázsánként a megtakarítás 5 forint.

Az önköltség alakulása nemcsak az iparban, a mezőgazdaságban is fontos és ez a termelés sarkalatos kérdése.

A nádudvari Vörös Csillag a kukorica termesztésével kapcsolatban megállapított tényei vonatkoznak minden növényfélésegre. A gépi munka olcsóbb, nyomában több termés fakad, és a munka nehezének átvételével több ideje jut a szövetkezetek tagságának ahhoz, hogy más területeken hasznosítsa munkáerejét.

Pályázati felhívás

A Mezőtúri Mezőgazdasági Technikum igazgatósága felhívja azokat a tanulni vágyó dolgozókat, akik a mezőgazdasági technikum levelező oktatás gépészeti tagozatán akarják tanulmányukat folytatni, hogy az 1955—56. iskolai évre, felvétel céljából előbb jelentkezzenek. A jelentkezés határideje: **május hó 31.**

Felvétele jelentkezhetnek mindkét nemből, párt-apparátus, közigazgatás, állami gazdaság, gépállomás, termelőszövetkezet és más szervek mindazon dolgozói, akiknek munkakörüik eredményes ellátásához mezőgazdasági gépészeti szakképesítésre szükségük van, főleg paraszti, vagy munkáskérdések.

A felvételi alsó korhatár 20 életév, felső korhatár 40 év. A 20—25 életév közötti férfiak csak akkor vehetők fel, ha a tényleges katonai szolgálatnak már eleget tettek, vagy szolgálatra való alkalmatlanságukat igazolják. Felvételt az elemi, vagy általános iskola 8, polgári iskola 4, vagy más, régi típusú közép-, illetve középfokú iskola 4 osztálya szükséges, valamint 2 évi szakmai gyakorlat. **A fenti feltételekkel nem rendelkezők nem pályázhatnak, mert jelentkezésüket nem fogadjuk el.**

Felvételt céljából tintával, sajátkezől írt kérvényt kell benyújtani a fenti iskola igazgató-

ságához. A kérvényhez mellékelni kell:

- a) születési anyakönyvi kivonatot,
  - b) utolsó iskolai bizonyítványt,
  - c) munkahely vezetői javaslatot,
  - d) 2 évi szakmai gyakorlat igazolását,
  - e) sajátkezől, tintával írt rövid önéletrajzot.
- A felvételi vizsga sikeres letétele után válik véglegessé a felvétel. Felvételi vizsgát magyarból és matematikából kell tenni, mely a fogalmazás és helyesírás, valamint az egyszerű számolás területére szorítkozik, általános iskolai nivón.

A felvételi vizsgára való felkészülésnek támogatása céljából felhasználható a gimnáziumi levelező oktatás előkészítő tanfolyama számára készült 7113. sz. Matematika tankönyv, melyet iskolánk minden jelentkező számára biztosít 5— Ft vételár beutalás ellenében, ha az a pályázati kérvénnyel egyidőben beérkezik.

A felvételi vizsga idejéről külön értesítést küld az iskola.

A tanulmányi idő 4 év. Minden oktatási év szeptember elején kezdődik és június végén fejeződik be. Egy-egy év tanulmányi ideje 2 félévvel tagozódik. Első félév végén félévi, második félév végén osztályvizsgával zárul a tanév. Az utolsó évet hallgatók a tanévzáró vizsga után kiegészítő vizsgára jelentkezhetnek. A kiegészítő vizsga sikeres letétele után a hallgatók gépészmérnöki oklevelet nyernek, mely a rendes tagozat oklevelével teljesen egyenértékű, ennél fogva egyetem, vagy főiskolai továbbtanulásra is jogosít. A levelező hallgatók utóköltés megterítésben nem részesülnek. Tandíj nincs. A félévi, évvégi, valamint a kiegészítő vizsgák után fizetendő vizsgadíj összege a tanulmányi eredménytől függően változik.

Mezőgazdasági Technikum, Mezőtúr.

Épül a skalkai vízierőmű

A Trencsén melletti skalkai vízierőmű építési munkálatainak megkezdése óta több mint 6 millió 300 ezer köbméter földet mozgattak meg és ezideig csaknem 80 ezer köbméter betont dolgoztak be.

Lucernáján bőde, fránya. A levelet mind lerája. Matadorrai ha porozza.

Leveles lesz a lucerna. Mocsokpajor borsót rája. Matadoros korpa várja.

SÁG

1185	10
3385	8
1465	6
1072	4
3363	4
315	4
3477	4
3065	4
7444	0
7218	0
9576	0
2982	0

Szilózási kísérletek a Hortobágyon

Az istállótrágya kezelése körüli hibák mutatnak talán olyan nagy értékű kiesést, mint amilyenek a szénakészítés terén tapasztalhatók. E két fő termelési faktor tápanyagvesztése nem kívánatos, szinte pótolhatatlan talajjérő-csökkenéssel jár, ami végső fokon a terméshozamot mondhatnám szisztematikusan kisebbíti.

Amíg a széna természetes, még-

zöldtakarmányokat legkisebb veszteséggel ma még csak szilózással tudunk tartalekolni.

A magam részéről nem csupán a szilózásra alkalmas silókukoricát, cirokféléket, stb., de a szénakészítésre alkalmas zöldtakarmányok nagy részét is besilóznám. Széna helyett, az állatállomány zömét silózott takarmánnyal táplálnám.

A hidegen erjesztett silót a tej-sav konzerválja, egyúttal kellemesen savanykássá teszi. Fogvasztása a zöldtakarmány etetéséhez hasonló jó érzést vált ki állatainkban, ezért igen szívesen eszik. „Bógi” a szarvasmarha. El-fogvasztása után szárazra nyalja a jászlát. Ez a viselkedés érthető, hiszen ez az izes, jószagú, nedv-dús tömeg táplálóanyag összeté-
telében alig különbözik attól a friss takarmánnytól, amelyből létre-jött: — annak táplálóanyagánál alig van benne 10 százalékkal kevesebb.

Szénának évi átlagos tápanyag-vesztése nem marad alatta a 30 százaléknak. Mindenesetre el-vész a friss zöldtakarmányba fog-lalt különféle vitamintartalom. A veszteség legnagyobb része — a

inkább mesterséges szárítása nem tisztázódik, közelebből amíg or-szágos relációban meg nem oldó-dik, amíg a széna hosszú ideig marad kitéve a nap hevének és az időjárás viszontagságainak, ad-dig egyedül a szilázkészítés a megoldása a kilúgozás és levél-pergés mentes takarmány megőr-zésének. Vitán felül áll:

A harmincas években nem egy-
telen át a korai őszi takarmá-nyok kasza alá való fejlődéséig megfelelő abrak adagolása mel-llett kizárólag semmiben sem ki-fogásolható lucerna, édescsirok és silókukorica szilázt fogyasztott egy alföldi nagyobb tehenészet. Mindig üres volt a jászuk. Soha sem étrendi, sem élettanilag ká-ro-s hatását nem tapasztaltuk a 150 napon át gyakorolt mondhat-nám csak siló etetésének. Nem, még a tejhozam terén sem, ami pedig a legkisebb rendellenessé-
get is megérzi. Tartották tehene-ink a 11 literen felüli istállóátlá-got. Meg kell mondanom, állót oly formában adagoltunk, sítót-
táinknak, mint a zöldtakarmányt. Eleinte ragaszkodtunk az álta-lunk felállított és helyesnek vélt szabványokhoz.

Később tapasztaltuk, hogy

a siló etetése semmiféle hátránnyal nem jár, azt mindig szívesen fogyasztja a jószág,

— így az általunk kívánt nem kis mennyiséget kapták. Pár száz darab tarka tinó 222 napon át 25 kg silósalamádén, 1 kg korpán, 1 kg kukoricadarán és 2 kg búzatöré-ken élt. 380 kg átlagsúlyuk ezen idő alatt 570 kg-ra emelkedett, ami 85 dkg darabonként és nap-onkénti átlag gyarapodásnak felel meg. A juhok is nagyon szí-
vesen fogyasztották a silázt. A besilózott leveles cukorrépafej a sertések etetésénél a bélsár kivá-
asztódást nem gyorsította olyan mértékben, mint amikor kint a tábláról etetjük a leveles cukor-répafejet.

Az ideai teleltetés alatt 2–3 éves növendék üszöknél arról győ-ződünk meg, hogy egy közepes minőségű földsiló őszi takarmány keverékből álló silázs darabon-kénti 25 kg etetése mellett, ami-

A folyó évben állattajonként, baromfiakról sem feledkezve meg széleskörű silótakarmányozási kísérleteket állítunk be.

Természetesen kontroll partik-
kal. A megfelelő silótakarmányok biztosítására az előzetes intézke-déseket máris megtettük.

Véleményem szerint a siló ete-tése jó hatással van a többi ta-karmány értékesítésére. Vala-hogy az egész éven át történő siló-etetés egybe olvasztja, nivellálja a téli és nyári takarmányozást, azt zökkenő mentessé teszi. Vég-
eredményben a zöld futószalag kiváló hatását az egész évre ki-terjeszti.

A hidegen erjesztett silótakar-mány nagyobb tömegben való ké-szítését és etetését a felsorolt elő-nyei miatt tartom én állatállomá-nyunk fenntartása illetve magas fokra való emelése szempontjából elengedhetetlennek.

Az utóbbi idők tapasztalatai és adatai méginkább meggyőztek a szilázs minél nagyobb mértékben való etetésének a nélkülözhetet-lenségéről.

Viszont a semmiben sem kifo-gásolható siló készítésének bizo-nyos előfeltételei is vannak. Saj-nos e téren nem kicsi a lemará-dásunk. Jó silót csak:

1. megfelelő silóterületen,
2. nagy teljesítményű silóvágó géppel lehet készíteni.

Nem vagyok ellensége a földbe-
ásott siló tartályoknak. Annak-idején, amikor a jelszó az volt: „a siló menjen a silózázó takar-mányhoz”, ne megfordítva, sok takarmányt besilóztam gazdasági vasúttal megközelíthető táblák szélein, árok, vagy veremsilók-ban. Az utóbbi években még több földsilót készítettem és töltöttem meg. Tagadhatatlan, nagy a föld-beasott silónak úgy a mennyisé-gi, mint a minőségi vesztesége. Előbbi a silóvermek térfogatától függően 30 százalék fölé is emel-
kedhet akkor is, ha az esetleg feltörő talajvizet nem kalkulál-juk,

A besilózott takarmányok köb-méterére vonatkoztatva jelenték-telen százaléka téglából vagy be-tonból készült. Tehát a kívánt célnak minden tekintetben meg-felelő silóterületünk kevés van. A hortobágyi biotóp szemszögéből sem megnyugtató képet látunk ezen a vonalon.

Régebben préselt szalma bálák-ból faoszlopok és husángokból úgynevezett „szalma silókat” ké-szítettünk. Előnye ezen silóknak az olcsóságuk. Nincsenek helyhez kötve és az, hogy mindenkor a rendelkezésre álló takarmány-mennyiséghez méretezhetők. Ezek-ben a silókban a légmentességet biztosítja a folytonos taposás. A kiszivargó lé a szalma bálák szé-lébe belefolyik, ott megsűrűsöd-
dik, bebőrözdök, így gátolja meg külső levegőnek silóba való jutá-sát. A Borsói Állami Gazdaság-ban máris állítottunk fel szalma silókat. Bárki meggyőződhetik ar-ról, hogy ezen silókban konzerv-
ált takarmány minősége alig marad mögötte a betontartályok-ból kikerült szilázsoknak.

Közeleg a silózás ideje

Nem kívánok ezen cikk kereté-ben a silózás elméletével foglal-kozni. Talán nincs is erre szük-ség. Ezt minden gyakorlati és is-
kolázott mezőgazdának ismer-nie kell. Mégis annyit: silótakar-mányok csak a minél alacso-nyabb hőmérsékleten történő úgynevezett hidegen erjesztett ta-karmányt nevezünk. Ezen eljárás kritériuma a silózázó anyag gyorsított apróra vágása és an-nak vékony rétegekben a tartály-ba való állandó taposása, mond-hatnám bepréselése. A folyton ömlő apró szecskából a levegő gyors tempójú kiszorítása, illetve ennek következtében beálló ane-róbb viszonyok közötti tejsavas erjedés teszi józúvó a silázt. A megtelt és levegőtől mentesített silóterület 30–40 cm földréteg-gel zárjuk el a levegőtől. Nem szabad megfélekednünk arról, hogy a leföldelés a levegő kiszorítását már nem mozdítja elő.

Csak azok a takarmányok konzerválhatók eredményesen, amely-ben a nitrogénmentes kivonható anyag legalább kétszerese a nyers proteinnek. Ez a követelmény a pillangósoknál nincsen meg, ezért a cukrot a jó szilázs érdekében melasz vagy cukorban bővelkedő cukorrépafej, édescsirok stb. hoz-záadásával kell pótolni.

Állami gazdaságaink jelenté-
keny részében kis teljesítményű óránként 4 köbmétert, mintegy 30 mázsát produkáló silógépek dol-goznak. Ha egy erőgépet két töltőt hajt, akkor hol az egyik, hol a másik üzemzavara következté-ben ez a teljesítmény legfeljebb 25 százalékkal fokozható. Hisz-szük, a most gyártás alatt lévő új, nagy teljesítményű siló gé-peink legalább 14 köbméter, azaz kerekén 100 q óra teljesítményt érnek el és az apróra szecskázott zöld anyagot legalább 4 m ma-gasra fel tudják fújni.

A szilázkészítéssel kapcsola-tban hallottam téves felfogást, éppen olcsó és nedvdús tömeg-takarmányra célozva. Szerintem a megfelelő silóterületek építése minden tekintetben a nagyobb tö-megű és jobb minőségű szilázsön-keresztül az önköltségek csökkenté-sét szolgálja.

Kovács Gábor.

Állattenyésztésünk időszerű feladatairól

A megyei és járási főállatte-nyésztők, a megyei rétgazdálko-dási felügyelők és a megyei törzskönyvi felügyelők nemrégben a Földművelésügyi Minisztériumban országos értekezletre ültek össze. Erdei Ferenc földművelésügyi mi-niszter megnyitja után Magyar András, a földművelésügyi mi-niszter első helyettese ismertette az állattenyésztés fejlesztésének időszerű feladatait.

Bevezetőben arról beszélt, hogy az állattenyésztés területén há-rom fő feladatot kell sürgősen megoldani: az egész ország állat-állományánál a hozamok növelé-sét, a termelőszövetkezetek közötti állatállományának, különösen a szarvasmarhatenyésztés fejleszté-sét és a törzskönyvezés megjaví-tását.

A hozamok növelésének egyik legfontosabb feltétele a szilárd takarmánybázis megteremtése.

Ennek érdekében igen fontos feladat a legelőgazdálkodás sürgős megújítása. A legelőket mie-lőbb rendbe kell hozni és nagy gondot kell fordítani a legelők gyomtalanítására.

A takarmánynövényekből min-denütt az éghajlati és talajadottá-ságoknak legjobban megfelelő ta-karmányféléseket vessék. Le-hetőséget nyújt a takarmánybázis növelésére a tavaszi silózási lehetőségek kihasználása és a megfelelő szénakészítés is.

Minden módon támogatni kell a termelőszövetkezetek közös állattenyésztésének fejlesztését.

Segítséget kell nyújtani a ter-melőszövetkezeteknek abban, hogy az állattenyésztésben is megszilárdítsák a munkaszerve-zetet és csökkentsék az önköltsé-
get.

Rajta kell lenni, hogy a ter-melőszövetkezetek is minél inkább gépesítsék állattenyésztésüket, fe-jő, önitató, takarmányelőkészítő gépek beszerzésével.

A szarvasmarhatenyésztésről

szólva mindenekelőtt kiemelte, hogy erélyes harcot kell indítani a szarvasmarhaállomány csökken-tésére irányuló törekvések ellen.

Ez főleg a túlzott selejtezésekben nyilvánult meg. Legtöbbször az indítja erre a termelőszövetke-zeteket, hogy a kiselejtezett állatok után kapott pénzt és a megmaradó takarmányt szétosztják a ta-gok között.

Nem szabad sehol megengedni az állatállomány indokolatlan selejtezését és ezzel a közös vagyon csökkentését.

A törzskönyvezés fontos mun-káját sok helyen elhanyagolják. El kell érni, hogy a kiváló minő-ségű állomány mindenütt törzskönyvi ellenőrzés alatt álljon. A törzskönyvezési munka megjaví-tására a megyei állattenyésztési osztályok felügyelete és irányítá-sa alatt — a meglévő apparátus-ból — minden megyében törzskönyvezési felügyelőseget szer-veznek.

Az egyénileg gazdálkodó pa-rasztoknak is meg kell adni min-den segítséget állattenyésztésük fejlesztéséhez. Különösen fontos az egyéni állattartók tulajdoná-ban lévő kiváló tenyészállatok pontos törzskönyvezése. Harcolni kell azonban az ellen a téves né-zet ellen, mintha az egyénileg dolgozó parasztok jobban tudnák fejleszteni állatállományukat és jövedelmesebbé tudnák tenni az állattartást mint a termelőszövet-kezetek.

Tovább kell javítani az állat-egészségügyet is és itt a fő figyel-met a megelőzésre kell fordítani. Gondoskodni kell az állategés-zségügyi rendszabályok pontos megtartásáról is. Az állategés-zségügy terén már igen szép ered-ményekre hivatkozhatunk. Vi-gyázni kell azonban arra, hogy mindezt a kedvező helyzetet el ne rontsuk és igyekeznünk kell a beteg-ségek pusztításait is mielőbb meg-szüntetni.

24 millió tojás egy év alatt egy baromfitelepről

A Moszkva-területen lévő tomilinszki baromfitelesztő telep a Szovjetunió egyik legnagyobb baromfitelesztő vállalata. A vállalatnak több mint 140 000 szárnyasa van, s egy év alatt 24 millió tojást és nyolc és félezer mázsa húst adott a lakosságnak. Ez első két hónapja során 500 ezerrel több tojást adtak a fogyasztóknak, mint az elmúlt év hasonló időszakában.

A képen: A tomilinszki baromfitelesztő telep 1. sz. üzeme-gysége.

A Hajdúsági Állami Erdőgazdaság jó munkája

A Hajdúsági Állami Erdőgaz-daság a felszabadulási verseny-ben féléves tervét 119,5 száza-lékban teljesítette. A munkálatok során 6,3 százalékos önköltség-csökkentést, 680 000 forint ered-ményjavulást ért el.

Jó munkája után harmadszor nyerte el az élüzem címet.

A megjutalmazottak között van: Cs. Szabó Ferenc vagonfel-terhelő 180 százalékos, Gréz Margit csemetekerti dolgozó 165 száza-lékban, Jéger Zsuzsanna erdősítő dol-gozó 150 százalékos, Kósa Ferenc üzemi kocsis 180 százalékos, Sziráki Katalin erdősítő dolgozó 145 szá-zalékos, Kiss József fatermelő dol-gozó 129 százalékos teljesíté-ményükkel.